

3ον) Εἰς τὰς φιλανθρωπίας σου πρέπει νὰ παρορμᾶσαι πάντοτε ἀπὸ πνεῦμα βιαιότητος ταπεινοφροσύνης, ὡς δοῦλος Θεοῦ ὑπάρχων, καὶ ἀνυποκρίτου καὶ εἰλικρινοῦς ἀγάπης, μὲ τὸ πρόσωπον δὲ χαρῖεν καὶ φαιδρὸν πρὸς τοὺς δαινοπαθοῦντας ἀδελφοὺς σου, ὅπως ταύτης μυστικῶς ἀκουμένης, εἰ δυνατόν, ἀγνοουμένης καὶ παρ' ἐκείνων πρὸς οὐς αὕτη ἀπευθύνεται.

Φιλάνθρωπος δεῖσιν ἀπὸ τοιαύτας ἀγνάς διαθέσεις προερχομένη καὶ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας διενεργουμένη οὐ μόνον παρὰ Θεοῦ εἶνε εὐλογητή, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν

φρονίμων θὰ εἶνε ἐπαινετὴ ἀποδεικνύουσα τὴν πραγματικὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀσκούοντος ταύτην καὶ τὸν ἀδαμάντιον χαρακτήρα αὐτοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον μετ' ἐνθέου ζήλου πρέπει πάντες ν' ἀποβλέπωμεν καὶ ἐνατενίζωμεν, ἐμπράκτως καὶ ἡμεῖς χαλκεύοντες ἕνα τοιοῦτο ἀξιοζήλευτον χαρακτήρα.

Ἴδου στάδιον δράσεως εὐγενὲς τίμιον καὶ ἔνδοξον παρ' ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις, διὰ τοὺς ἀνδρας, τὰς κυρίας καὶ τὰς δεσποινίδας, πάσης δὲ τάξεως, τὰς ἐμπορουμένας ἀπὸ αἰσθημάτων εἰλικρινοῦς συμπαθείας πρὸς τὰ πάσχοντα μέλη τοῦ σώματος τοῦ κοινωνικοῦ.

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Ἡ ΠΑΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ὡς ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

ΚΚΒ'.

«Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Γενηθήτω φῶς· καὶ ἐγένετο φῶς». (Γεν. 1, 3). Γενηθήτω φῶς· εἶπεν ὁ καλὸς Θεός, καὶ τὸ πρῶτον ἔργον «καὶ ἐγένετο φῶς». — Ἐγένετο φῶς καὶ «τὴν κατήρσειαν διέλυσεν» ἐγένετο φῶς καὶ τὸν κόσμον ἐκαθάρσεν· ἐγένετο φῶς καὶ πᾶν ἄλλοως χαλεπὸν ἔβην καὶ ἠδαιὸν ἐπήγαγεν. Οὐρανὸς γὰρ ἔξεράνη, κεκαλλυμένοις τέως τῷ σκότει καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ κάλλος. (Μ. Βασιλείου). Ἐγένετο φῶς καὶ μετ' αὐτοῦ συνεδημοουργήσαν, ὡς δευτέρῳ τοῦ Πρώτου καὶ Μεγάλου Φωτὸς φῶς, πάντες οἱ Ἄγγελοι Θεοῦ.

Ἡ πρώτη λοιπὸν φωνὴ τοῦ Θεοῦ καὶ πρῶτον φωνὴ, φωτὸς τῶν ἐδημοουργησεν καὶ πάντα πρὸς τὸ ἠδαιότερον καὶ τὸ θερπνότερον μετέτρεψε καὶ μετατεκεύασε, χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν διέχρυσεν, Ἄγγέλων τὸν κόσμον ἐπλήρωσεν. Καὶ ἐκεῖ ὅπου πρῶτον σκότος διὰ ἐπεκάλυψε καὶ ἐρημία ἐπεκράτει, φῶς καὶ κίνησις ἔξεράνη· φῶς γλυκύτερον καὶ ὠριότερον ἐξανάτειλεν, ἵνα τὸ τῶν ὑδάτων ὄμιλῳ καὶ μέλαν σκότος διαλύτῃ· ἵνα τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ σκότους διαχωρίσῃ.

ΔΙΔΑΧΜΑ.

Φῶς τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα καὶ τῆς εἰκότος Αὐτοῦ, τοῦ ἀνθρώπου, φῶς καὶ φωτεινὰ εἶναι τὰ ἔργα· ἀπὸ τοῦ φωτὸς ἀρχίζει ὁ Θεός, καὶ φωτὸς πληροῖ τὸν κόσμον, ἵνα, καὶ ὁ ἄνθρωπος, τὸ ἐπὶ γῆς ἑμοιομά Του, ἀπὸ φωτεινῶν ἔργων ἀρχίζῃ καὶ φωτεινὰ ἔργα ποιῇ, ἵνα τὴν εἰκουμένην φωτίῃ καὶ οὕτω αὐτὴν πρὸς τὸ πρῶτον Φῶς ἐλάτῃ καὶ φέρῃ. Ἀπὸ τοῦ φωτὸς ἀρχίζει, ἵνα ἐν τῷ φωτὶ ἐργάζεται, ὅπως τὰ ἔργα Αὐτοῦ εἶνε φανερά εἰς ὅλους.

Ἐν τῷ φωτὶ λοιπὸν ἔργαζώμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσομεθα, ἵνα εἰς αἰετὴν τῶν ἀνθρώπων βλέποντες τὰ καλὰ ἡμῶν ἔργα, δεξιόσωσι τὴν Πατρίδα ἡμῶν τὸν ἐν ταῖς σάρκασι, τὸν Φωτιστὴν Κυριόν ἡμῶν.

«Καὶ ἶδεν ὁ Θεός τὸ φῶς, ὅτι καλόν· καὶ διεχώρισεν ὁ Θεός ἀνά μέσον τοῦ φωτὸς καὶ

ἀναμέσον τοῦ σκότους». (Γεν. 1, 4).

Δημιουργεῖ τὸ φῶς καὶ τὰ σήμεινα κληροῦνται θερπνότητος καὶ γλυκότητος. Παράγει τὸ φῶς καὶ ἡ τοῦ κόσμου ὄψις φαιδρύνεται, χαρὰ δὲ καὶ ἀγαλλίασις ἀπαξίπλωσ διαχρύνεται. Τὸ ἔργον ἀπ' αὐτοῦ εἶνε φανερόν καὶ τὰ ἀποτελέσματα διακλασὸν τὴν χρησιμότητά του καὶ ἀξίαν του. Ἄλλ' ὁ καλὸς Δημιουργὸς καὶ Πλάστης δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν μαρτυρίαν ταύτην· δὲν συναρπάσσεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἔργου Του ἀποτελέσματα, οὐτε ἀπὸ τὰς πρώτας ἐντυπώσεις. Θέλει νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς τελειότητος τοῦ ἔργου Του καὶ διὰ τοῦτο τρόπον τινὰ ἐπεξεργάζεται αὐτὸ μελετᾷ, οὕτως εἰπεῖν, τὰ μέτρα, δι' ὧν ταῦτα θὰ ἀπέδωκεν χρησιμότερον καὶ περισσότερον ὠφέλιμον καὶ ἀπὸ θεοκρίτου, ὅτι καλόν, περὶ τῆς τελειότητος καὶ χρησιμότητος αὐτοῦ, λαμβάνει τὴν ἀπόκρινιν νὰ διαχωρίσῃ αὐτὸ τελείως ἀπὸ τοῦ σκότους· ν' ἀπομακρύνῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸ σκότος· νὰ ἔτῃ φραγμὸν μετὰ αὐτοῦ καὶ ἐκείνου· καὶ τέλος νὰ δώσῃ εἰς τὸ φῶς τὴν χάριν ἵνα φεύγῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸ σκότος καὶ διαλύτῃ· ἵνα, ὅπου ἐμψυχίζεται καὶ ἐξαιπλοῦται ἡ χάρις καὶ ἡ λαμπρότης τοῦ φωτὸς, γυμνασθεῖται τοῦ σκότους ἡ ὄμιλῳ καὶ ἡ σκοτεινὴ καὶ μελανὴ αὐτοῦ ὄψις. Τὸ σκότος φεύγει τοῦ φωτὸς τὰς ἐπιβρομάς, λέγει καὶ ὁ Μ. Βασιλείου, διότι τὸ φῶς οὐτε καταδέχεται οὐτε ὑποφέρει καὶ ἀνέχεται τοῦ σκότους τοῦ παρουσιάζον· ἢ μᾶλλον, διότι τὸ σκότος δὲν δύναται νὰ ἐμψυχοθῇ· καὶ ἐξαιπλοῦται· ὅπου τὸ φῶς ἐπικρατεῖ. «Τὸ γὰρ κοινωνικὸν φῶς πρὸς τὸ σκότος».

Ἴον Δίδαγμα.

Ὁ τέλειος καὶ σοφὸς Θεὸς ἐπιθεωρεῖ τρόπον τινὰ καὶ ἐπεξεργάζεται ἕκαστον ἔργον Αὐτοῦ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν· καὶ τότε καταπαύει ἀπ' αὐτοῦ ἄλλο πρῶτον βεβαιωθῇ ὅτι τοῦτο ἐγένετο καλόν· καὶ ἴδε ὁ Θεὸς τὸ φῶς, ὅτι καλόν. — Δὲν πρέπει λοιπὸν καὶ ἡμεῖς νὰ ἐπεξεργασώμεθα τὰ ἔργα ἡμῶν καὶ ἀπὸ καὶ δις, ἵνα τελειότερα παρουσιάσωμεν αὐτὰ. Ποσάκις ὅμως ἔχοντες αὐτοπεποιθήσιν, δὲν παραμελοῦμεν τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἀναθεώρησιν καὶ οὕτω, πολλάκις, παρουσιάζομεν ἔργα ἡμιτελή, ἐνίοτε δὲ καὶ τοιαῦτα, διὰ τὰ ὅπου ἡμεῖς πρῶτον καλυπτόμεν τὸ πρόσωπον ἡμῶν ἐξ αἰσχύνης· καὶ ἐνίοτε τιμωροῦμεθα· — Παρκαλοῦσθησθε τὰ ἔργα τῶν καλητῶν καὶ θὰ θεοκρίθητε, ὅτι, οὕτω, πολλάκις γίνονται τὸν ἐκλήμῳ του, ἐνίοτε δὲ καὶ τιμωροῦνται, διότι δὲν ἐπεξεργάσθησαν

καὶ ἀπαξ καὶ δις τὸ ἕρκυ των, ἐν τῇ ὁποίῳ παρατηρήθησαν λάθη ἀτυγχνοῦσαι λάθη ἀγαθολογία εἰς ἀπροσεξίαν διαστεικότητι ἢ ἀφρησιμῶν καὶ εἰς ἀγνωστον κλπ.

2ον Δίδαγμα. Ὁ Θεὸς γνωρίζων ὅτι τὸ φῶς, παρ' ὄλην τὴν λαμπρότητα του καὶ ἀξίαν του, δὲν εἶνε δυνατόν

παρὰ νὰ χάνη, εὐρισκόμενον εἰς στενὴν σχέσηιν καὶ ἐπιρρῆν πρὸς τὸ σκότος, λαμβάνει τὴν ἀπόστασιν νὰ θέσῃ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς διάμεσον μεταξύ τούτων, νὰ χωρίσῃ αὐτὰ τελείως ἀπ' ἀλλήλων, ἵνα οὕτω τὸ φῶς ἀκωλύτως καὶ ἀπροσκόπτως ἐπιτελῇ τὸ ἔργον Του. Ὁ Θεὸς, ὁ σοφὸς Θεός, φοβούμενος τρόπον τινά, χωρίζει τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ σκότους, ἵνα μὴ τὸ φῶς ὑποστῇ μείωσιν ἢ βλάβην ἢ κηλίς της σκοτεινῆς ἐπικτασιῆς ἐπὶ αὐτοῦ, ἕνεκα τοῦ σκότους.— Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, φανταζόμενος ἴσως τὸν ἐκυτόν του σοφώτερον τοῦ Θεοῦ, δὲν θεωρεῖ καὶ τόσον ἐπικίνδυνον νὰ ἐέρῃ εἰς ἐπαρρη καὶ σχέτιν τὰ ἐκυτοῦ φῶτα—τὰ τέκνα του, πρὸς τὰ τοῦ σκότους τέκνα, πρὸς τὰ ἔργα τῆς ἀμίχλης καὶ μούχλας, πρὸς τοὺς υἱοὺς τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, τὰ τέκνα δῆλα δὴ καὶ κέντρα τῆς ἀμειψιότητος ἢ μάλλον ἐπιληψίμου καὶ σκοτεινῆς ἡθικῆς.

Ὁ σοφὸς Θεὸς γνωρίζων ὅτι «ἀρετὴ ὁμοῦ καὶ κηκία» εἶνε μὴ ἐνωσις ζήλια, ἀσυμβίβαστος καὶ οὐχὶ φυσικῆ, διότι «τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος», χωρίζει ἀπολύτως καὶ διάφραγμα μεταξύ τοῦ φωτός καὶ τοῦ σκότους ἕταί.— καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὀκρῶν εἰς ἐκυτόν, πεποιθὸς εἰς ἐκυτόν, τὸ μὲν ἐσπέρως προσκυνεῖ τὸ σκότος καὶ τὰ ἔργα τοῦ σκότους εἰς τὰ κέντρα τοῦ σκότους καὶ τοῦ βσεσίματος τῶν φώτων, τὴν δὲ προΐταν—ὡς καλὸς καὶ τακτικὸς χριστιανὸς—προσέρχεται εἰς τὸν Νάον, ἵνα λατρεύῃ καὶ τὸν Θεόν!

Ἀλλ', ὄχι! ὄχι! χριστιανέ! τοιοῦτους συμβιβασμοὺς καὶ συνδυασμοὺς καὶ συνδυασμοὺς δὲν θέλει ὁ Θεός. Σὲ θέλει ὅλον ἰδικὸν του, ὅλον φῶς. Φῶς τὰ ἔργα, φῶς τοὺς τρόπους, φῶς τοὺς λόγους, φῶς τὴν συνδιαγωγὴν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων. Θέλει νὰ μετασχηματισθῆς ὅλος εἰς ἓν φωτισμένον καὶ ἀκτινοβολοῦν σῆμα, πρὸ τοῦ ὁποίου καὶ ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ ὁποίου ἢ διαλύεται προτραπάδην τοῦ σκότους ἢ ἐμίχλη.

Ἀλλὰ ἢ εἶπες—καὶ εὐλόγως, ὅτι τούτο εἶνε ὀλίγον δύσκολον. Δύσκολον καὶ ἀδύνατον ὅμως, ὄχι! Δὲν εἶνε ἀδύνατον, ἀν δύναται μετὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας νὰ εἶπες ἀπὸ τὰ ὅλην τῆς καρδίας σου: «Τὸν ζῶνον τῆς ψυχῆς μου διατάξαι, Φωτισθέντα Χριστὸς ὁ Θεός, ὁ τὸ ἀρχέγονον σκότος διώξας τῆς ἀδύτου καὶ δώρησά μοι τὸ φῶς τῶν προσταγμάτων Σου, Λόγε». (Ἦχ. πλ. Δ')

Πολιτικὸν μὲν ἔργον εἶναι πάντα ποιεῖν καὶ λέγειν, εἴ ὡν εὐδικιμῆσει παρὰ τοῖς ἔξωθεν, ἢ μηδὲν εἶναι τοῦ παρόντος ὅλου μακροτέρου-πνευματικῶν δὲ καὶ τοῦ καλ' ἡμῶν πρὸς ἓν μόνον βλέπειν, τὴν σωτηρίαν.

«Τὸ σύγγνωμον πολλάκις μέγα πρὸς σωτηρίαν, αἰδοῖ κατατρεγὸν τὸν ἀδικήσαντα, καὶ μετὰ τὸν εἰς ἄλτρον ἐκ φόβου τὴν ἀτυχετέραν εὐνοίαν».

Οὐδὲν οὕτω νικᾷ τὸν δαίμονα, ὡς προθυμία τοῦ πάσχοντος.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

(Ἰωάννης Καρ. ΙΖ' 1—13)

Ἴνα ὦσι ἐν καθῶς ἡμεῖς. Δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ ὁ Σωτήρ νὰ ἀποκλεισθῇ κάθῃ ἀμειψίαν παρὰ τῆς σχέσεως Αὐτοῦ μετὰ τοῦ οὐρανοῦ Του Πατρὸς. Ἐγνώριζε πῶς δὲν ἔθ' ἀπερῆρατο πολὺς χρόνος, ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως Του καὶ τῆς Ἀναλήψεως Αὐτοῦ, καὶ ἔθ' ἀπερῆρατο μὴ διδακτικὰ κακοδόξος παρὰ τῆς ὑποστάσεώς Του ἢ ὅπου ἔθ' ἦρατο ὡς ἀγρία θύελλα νὰ διατράξῃ τὴν ἡραμενὴν πλοῦν τοῦ σκότους τῆς Ἀγίας Του Ἐκκλησίας.

Ἴνα ὦσι ἐν καθῶς ἡμεῖς. Καὶ αὐτοῦ εἰρήνην ὁ Σωτήρ νὰ τὸν δεξιάτῃ ὁ Ἰσπουράνιος Πατὴρ μετὰ τὴν δόξαν ἐκείνην τὴν ὅπου εἶχαν προεὶν νὰ γίνῃ ὁ κόσμος, ἐνωσῶν τὴν ἐνδοξον Ἀνάστασιν Του, καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς Ἀνάληψιν Αὐτοῦ, καθῶς πλέον τὸ ἔργον τῆς Σωτηρίας τοῦ κόσμου τὸ εἶχε τελειώται, εἰρήνην καὶ κατὰ ἄλλο, τὴν ἐνωσιν πάντων τῶν πιστῶν Του, διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς ἀγάπης, δικαιοσύνης, ὅτι οὐδεὶς ἀπόλειτο ἀπὸ ἐκείνου τοῦ ὁποίου τοῦ ἔδωκε, παρὰ μόνον ὁ υἱὸς τῆς ἀπολείας—ὁ Ἰουδας—ἵνα ἢ Ἰρακὴ πληρωθῇ.

Ἴνα ὦσι ἐν καθῶς ἡμεῖς. Ἦναι ἐμμελοῖα Αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Σωτήρος μας, παρὰ τοῦ εἶναι ἢ σχέτις αὐτοῦ μετὰ τοῦ οὐρανοῦ Του Πατρὸς, τὴν ὅπου εἶχαν ἐβροντοφωνῆται ὄλιγον πρὸ τοῦ σκυρικῶν Του θανάτου, διὰ νὰ προφυλάξῃ τοὺς πιστοὺς Του ἀπὸ τῆς ἐλάττημον διδακτικῆν ἐνὶ ἀρεσιάρχου φθοροτάτου, ὅτις ἔθ' ἐνέσκηπτεν ὄλιγον μετὰ τὸν θάνατόν Του διὰ νὰ ἀρηθῇ τὴν θεότητα Του καὶ τὴν ἰσότητα Αὐτοῦ πρὸς τὸν Πατέρα Του, τὸν Ἰσπουράνιον, ἀπὸ οὗτο ὁ σκυρὸς, οὗτε ὁ θάνατος, οὗτε ὁ τῆρος, ἠδὲν ἦσαν τοῦτο ἢ κατερθώσται. Καὶ ὁ φθορὸς αὐτὸς ἀρεσιάρχης ἦτο ὁ Ἄρειος ὅστις διὰ τῆς διδακτικῆς του—ἦν ποτὲ ὅτε οὐκ ἦν—ἐπρόκειτο πῶς ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ πρῶτον κειμικ καὶ τὴν ὅπου πιστῶς παραδέχονται, καὶ πιστῶς ἀκολουθοῦσιν αἱ σημερινοὶ ὁπαδοὶ τοῦ Χιλιασταί, οἵτινες παραδέχονται ὑπὸ τὴν μανδίαν τῶν Σπουδαστῶν τῶν Γρακῶν, διὰ νὰ ἀποπλανήσασιν τοὺς πιστοὺς.

Ἴνα ὦσι ἐν καθῶς ἡμεῖς. Ἦναι αἱ λόγοι αὐτῶν ἐπιγύρουσαν εἰς τὸν Ἀριστοτέλην τῆς Ἐκκλησίας Μέγαν Ἀθανάσιον τὸν ἕρον τοῦ Ὁμοουσίου, δι' οὗ ἐλόκληρος ἢ ἐκ 318 Θεοφόρων Πατέρων ἀποτελούμενη Ἀ' Οἰκουμενικῆ Σύνοδος τῆς Νικαίας, περιεφύρουσεν τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἰσότητα Αὐτοῦ πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἐδογματίσεν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι ἴσος καὶ ὁμοούσιος τῷ Πατρί, Θεὸς ἀληθινός, ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθεὶς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων καὶ οὐ ποιηθεὶς. Αὐτὰ παραδέχθησαν κύριοι Χιλιασταί αἱ ἀποτελέσαντες τὴν Ἀ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον 318 Θεοφόροι Πατέρες, τῶν ὁποίων τὴν μνήμην ἐπράξῃ ἢ Ἁγία μας Ἐκκλησία κατὰ τὴν σημερινὴν Κυριακὴν, ἢ εἰς ἀπερῆραμένη εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν, ἐνομαζέται Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πατέρων.

